U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **V. D.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Ostrýtem, advokátem se sídlem Slezská 14, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2012, čj. OAM-27/LE-BE02-PA03-2012, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 7. 2012, čj. 49 Az 13/2012 – 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Jiřímu Ostrýtovi **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 2. 2012, čj. OAM-27/LE-BE02-PA03-2012, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 9. 7. 2012, čj. 49 Az 13/2012 – 53.

[3] Krajský soud nejprve zrekapituloval skutečnosti zjištěné v průběhu správního a soudního řízení. Žalovaný podle soudu umožnil žalobci plně předložit všechny důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Následně je pečlivě hodnotil ve všech souvislostech. Soud neshledal porušení práva v tom, že žalovaný nevyhodnotil žádnou

žalobcem tvrzenou skutečnost jako relevantní z hlediska zákona o azylu. Vytýká-li žalobce žalovanému, že nehodnotil možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, sdílí soud řádně odůvodněný závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro její udělení.

[4] Ačkoliv žalobce poukazuje na city svých dětí a na hloubku svých citů vůči přítelkyni A. K., lze jeho slovům jen těžko uvěřit za situace, kdy s nimi v současné době nežije, resp. pokud je po hádce opustil. V případě, kdy se nejedná o trvání manželství uzavřeného před podáním žádosti, a kdy žalobce není uveden jako otec v rodném listu dětí, nelze v řízení o udělení mezinárodní ochrany podle soudu hledat náhradní řešení pro postup, který upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[5] Krajský soud po prozkoumání předloženého správního spisu a napadeného rozhodnutí žalovaného nepřisvědčil žalobci ohledně porušení správního řádu či zákona o azylu. Skutková zjištění správního orgánu odpovídají spisovému materiálu. Soud považuje závěry žalovaného za přiměřené a správné. Nad rámec uvedeného soud dodal, že bude rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce (tj. ve věci vedené pod sp. zn. 44 A 15/2012), v němž bude žalobci poskytnuta dostatečná možnost se k věci vyjádřit.

III.

[6] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (stěžovatel) kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[7] Stěžovatel je přesvědčen, že žalovaný i krajský soud nesprávně zhodnotili otázku rodinného života stěžovatele a tedy existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z provedeného dokazování vyplynulo, že mezi stěžovatelem a jeho dětmi existuje silná rodinná vazba. Skutečnost, že stěžovatel nežije s matkou svých dětí, nemůže být brána jako důkaz toho, že jeho rodinný život neexistuje. Stěžovatel bydlí ve stejné ulici, pouze v protějším domě a s dětmi se každodenně stýká, podílí se na jejich výchově a v rámci možností přispívá i na jejich výživu. Soud podle stěžovatele nesprávně uzavřel, že mezi ním a ětmi neexistuje hlubší vztah. Stěžovatel neopustil svoje děti, jak jednostranně dovodil soud, ale jejich matku. Skutečnost, že stěžovatel není uveden v rodném listě svých dětí a ani se neoženil s A. K., nic nevypovídá o hloubce citu ani existenci rodinného života. Stěžovatel se svou družkou sdílel společnou domácnost a otcovství dětí je mezi ním a matkou dětí nesporné.

[8] Stěžovatel uzavřel, že z důkazů uvedených před správním orgánem i před soudem vyplynulo, že je v jeho případě dán důvod k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť vycestování stěžovatele je v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajský soud tedy měl rozhodnutí správního orgánu zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení.

IV.

[9] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Zrekapituloval, že stěžovateli bylo v roce 2004 a 2011 uloženo správní vyhoštění. Od roku 2007 neměl

k dispozici doklad, kterým by mohl prokazovat svoji totožnost. To, že je stěžovatel biologickým otcem dětí, jejichž matkou je A. K., nelze prokázat zápisem v jejich rodných listech. Stěžovatel se s přítelkyní, se kterou již nežije ve společné domácnosti, sblížil v době, kdy mu muselo být známo, že zde pobývá a pracuje nelegálně, a že kdykoliv může nastat doba, kdy bude muset zemi opustit. V této době se narodily i zmiňované děti. Žalovaný je toho názoru, že stěžovatel vycestoval z Ukrajiny výhradně ve snaze zaopatřit si v cizině prostředky pro zlepšení kvality svého života. Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu až po několikaletém pobytu proto, že nebyl schopen si zajistit doklady ke své totožnosti a pobytu jinou zákonnou formou a byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný má s ohledem na výpovědi stěžovatele za to, že důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je snaha o legalizaci pobytu a snaha zabránit vycestování. Žalovaný uzavřel, že stěžovatel v řízení neuvedl žádnou skutečnost, kterou by bylo možno podřadit pod možné důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 - § 14b zákona o azylu.

V.

[10] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musel by ji Nejvyšší správní soud podle citovaného ustanovení odmítnout jako nepřijatelnou. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ je typickým neurčitým právním pojmem. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kriterií se zdejší soud zabýval mimo jiné v rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*.“

[11] Nejvyšší správní soud v posuzované kasační stížnosti neshledal důvody svědčící pro její přijatelnost.

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil v podstatě jedinou kasační námitku, a sice že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany z důvodu silné rodinné vazby mezi ním a jeho dětmi. Nuceným vycestováním stěžovatele by tak došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zaručující právo na respektování soukromého a rodinného života. Ačkoliv stěžovatel v kasační stížnosti nespecifikoval, na základě kterého písmene § 14a odst. 2 zákona o azylu se dovolává nároku na udělení doplňkové ochrany, z obsahu jeho podání vyplývá, že se jedná o písmeno d) citovaného ustanovení.

[13] Obecně platí, že právní úprava pobytu cizinců z důvodu existence rodinných vazeb je obsažena v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky. Jak ostatně upozornil tento soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71, právo na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy primárně chrání § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který znemožňuje uložení správního vyhoštění v případech zásahu do rodinného a soukromého života, a nikoli § 179 odst. 2 písm. d) téhož zákona, který obsahuje obdobné

důvody znemožňující vycestování, jako jsou důvody pro udělení doplňkové ochrany. Zjišťování, zda by k porušení čl. 8 Úmluvy došlo samotným vyhoštěním cizince, je zásadně předmětem řízení o správním vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců. Nejvyššímu správnímu soudu je přitom známo, že Krajský soud v Praze otázku rodinného života stěžovatele posuzoval v rozsudku ze dne 21. 8. 2012, čj. 44 A 15/2012 – 35, jímž zamítl žalobu proti rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele. Zákonnost tohoto rozsudku je v současné době předmětem kasačního přezkumu Nejvyššího správního soudu, v řízení vedeném pod sp. zn. 9 As 142/2012. V tomto směru je tedy stěžovateli poskytnuta řádná ochrana.

[14] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2009, čj. 9 Azs 11/2009 – 99, vyložil, že smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu (vycházejících zejména, avšak nikoli bezvýjimečně, z hledisek humanity založených na objektivních hrozbách) neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

[15] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu nevylučuje, že by zásah do rodinného a soukromého života cizince mohl představovat, a to ve velmi výjimečných případech, důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Bylo by to možné např. v případech, kdy by si žadatel vytvořil na území České republiky takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71, a ze dne 17. 9. 2010, čj. 2 Azs 14/2010 – 92).

[16] S ohledem na uvedené bylo třeba se v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zabývat otázkou, zda stěžovatelem tvrzené rodinné vazby odůvodňují udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy zda se jedná o onu výjimečnou situaci, kdy by jeho vycestování z České republiky bylo nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného či soukromého života.

[17] Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem žalovaného i krajského soudu, že v případě stěžovatele se o onu požadovanou výjimečnou situaci z hlediska zákona o azylu nejedná. Žalovaný zcela správně vyjádřil názor, že každé vycestování cizince, a to zvláště v případě jeho dlouhodobého pobytu, může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech nepřiměřeného zásahu.

[18] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 8. 2010, čj. 2 Azs 24/2010 - 90, uvedl, že zásahem do práva na rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy by podle okolností mohl být i zásah do soužití osob nesezdaných, pokud by mezi nimi prokazatelně fungoval rodinný vztah, typicky život ve společné domácnosti, společná péče o potomky. Jak vyplynulo z obsahu správního spisu, stěžovatel již se svou přítelkyní nesdílí společnou domácnost. S dětmi (narozenými v letech 2007, 2009 a 2010) se vídá a částečně se podílí na jejich výživě. Stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu až dne 31. 1. 2012, nicméně jak

uvedl, ve společné domácnosti se svou družkou žil již od roku 2006, tedy v období, kdy mu bylo uloženo (první) správní vyhoštění. Stěžovatel od r. 2007 nedisponoval žádnými doklady. Bývalá partnerka stěžovatele nepopírá, že otcem jejích tří dětí je právě stěžovatel. Nicméně ten nepodnikl žádné kroky k tomu, aby byl uveden jako otec v jejich rodných listech a dále, aby s nimi mohl legálně pobývat na území České republiky. Bez významu není ani ta skutečnost, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až poté, co s ním bylo zahájeno druhé řízení o správním vyhoštění, a byl umístěn do zařízení pro zajištění cizinců.

[19] S ohledem na okolnosti případu není možné bez dalšího považovat skutečnost, že zde stěžovatel má tři děti, o které se primárně stará jejich matka, za onen výjimečný případ, ve kterém by mělo dojít k aplikaci § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2010, čj. 2 Azs 24/2010 – 90). Lze tak uzavřít, že stěžovateli se v průběhu řízení o mezinárodní ochraně nepodařilo prokázat, že samotná nutnost vycestování z území České republiky je pro něj nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života.

[20] Nejvyšší správní soud závěrem, a to nad rámec kasačních námitek, uvádí, že stěžovatelem popsané důvody pro vstup do řízení o mezinárodní ochraně nebylo možno podřadit ani pod další důvody vymezené v § 12 – § 14b zákona o azylu. Tento soud také již opakovaně vyslovil (srov. rozhodnutí ze dne 19. 10. 2006, čj. 7 Azs 234/2005 - 48, ze dne 12. 10. 2006, čj. 6 Azs 297/2005 - 53, nebo ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004 - 69), že snaha o legalizaci pobytu na území České republiky nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Institut mezinárodní ochrany obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Není ani prostředkem pro řešení takových problémů, pokud nastaly po příchodu cizince na území České republiky. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území České republiky není v žádném případě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

[21] Shora uvedené dokládá, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky vznesené v kasační stížnosti. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal přijatelnost kasační stížnosti, odmítl ji na základě § 104a odst. 1 s. ř. s.

[22] O nákladech řízení rozhodl tento soud na základě § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[23] Stěžovateli byl ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále 300 Kč jako paušální náhradu hotových výdajů v souladu v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 2400 Kč. Tuto částku pak soud podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvýšil o částku

480 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovený advokát z odměny za zastupování jako plátce povinen odvést. Částka v celkové výši 2880 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. listopadu 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu